

Befejeződtek a Szegedi Egyetemi Napok

A rendezvénysorozat mérlege

A Tisza-szállóban tegnap, szombaton este megtartott hagyományos gólyabálal végget ért a III. Szegedi Egyetemi Napok eseménysorozata. Az új első éveket üdvözlő — mindig városzerte „eseményzámba menő” — mulatság így most a felsőbb évfolyamok nagydiákjainak, sőt, a József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Szegedi Tanárképző Főiskola tanárainak is közszintű fórumává változott.

Nem akármilyen rendezvény-komplexum végeztével hangzott el ez a zenés-táncos, gólyabáli köszöntés: egy hosszú héten át napról napra megismételt — figyelemfelhívó, tudást, képességet bizonyító — „kirukkolások” végére tett egy hangulatos pontot.

„Kirukkolás”

„Kirukkolások”, írjuk, talán egy kicsit tiszteletlen szóval illetve az egyetemi napokat, ám — véleményünk szerint — mégiscsak ez a minősítés illik leginkább a már harmadszorra megrendezett egész hetes bemutatkozásra. Kirukkolás a hallgatótársak előtt, kirukkolás az otthoni adó város társadalma előtt...

Mert lényegében ez történt! A három felsőoktatási intézmény alkalmat adott diákjainak, hogy — szó szerint is, képletesen értve is — a pódiúra álljanak, s felöltött módra számot adjanak róla, mekkora utat tettek meg választott tudományukban; s éppígy bőséges alkalom nyílt arra is, hogy a „falakon kívül járók” a „falakon túl” folyó ismeretszerző, ismeretbővítő munkáról tudomást szerezhessenek.

Az előbb említett kirukkolás a — nagyon stílusosan — hallgatói napoknak nevezett

fellépési alkalmakon zajlott le. Ahogy a névadás is mondja, egy-egy napra tényleg a diákoké lett az egyetem: ők tartottak előadásokat, ők vezették a szemináriumokat, s, egyáltalán, maguk vették át az örömmel átengedett primet. A legelső és legfrissebb értékelések szerint a tanárok és a társaik elé lépett diákok a legtöbb helyen az alkalomhoz illő tisztasággal „játszottak”.

Kiállítások

Hasonlóképpen igen jó minősítést kaptak az egyéb rendezvények is. Azok az előadások például, amelyek többek között a régebbi évek szegedi diákjainak életéről, haladó kezdeményezéseiről számoltak be; s szép emlék marad az az emlékest is, amely a tudományegyetem névadójának, József Attilának hajdan volt napjait idézte fel. Ez a József Attila-emlékműsor egyben-másban még példaadónak is nevezhető, hiszen olyan felkészült, a műveket annyira tisztelő versmondás, mint a Budapestre érkezett Fodor Tamásé, csak nagyritkán hallható nálunk.

Ami az egyetemi napok „kifélé” szóló rendezvényeit illeti, ezek többnyire kiállítások formájában valósultak

meg. Rendeztek kiállítást az imént említett József Attila emlékére, rendeztek kiállítást a szófiai VIT-ről, képzőművészeti munkákból, s rendeztek kiállítást a JATE hallgatóinak életével kapcsolatos dokumentumokból is. Mint a „legelső és legfrissebb” értékelések mondják: ez a bemutató vonzotta a legtöbb érdeklődőt. Az elismerő véleményeket egyébként a kiállítás vendégkönyve kívánságra „felmutatja”.

Szép finálé

A város azonban nemcsak bemutatókat kapott: jó néhány ásonyom, csákányvágás is érte fagyni készülő földjé. Már szerdán ástak, csákányoztak a társadalmi munkára indult fiatalok, s tegnap, szombaton még nagyobb számban — híreink szerint éppen 850-en — hajlongtak a Csongrádi sugárút két oldalán. Parkosítottak — ahogy a szaknyelv mondja.

Ez a parkosítás — ha meggondoljuk — igen szép fináléja volt az egyetemi napoknak, hiszen a jövő év virágai számára készítették elő a talajt a ma hajnalig bálózók. Ha pedig valaminek a nyomát majd virágok őrzik, az csak szép, tiszta dolog lehet...

A. L.

Matematikai verseny

Budapestben és az ország nagyobb városaiban — Szegeden, Szolnokon, Debrecenben, Pécsen, Veszprémben, Győrben és másutt — szombaton délután azonos időpontban rendezte meg a Bolyai János Matematikai Társulat Kürschák József

matematikai tanuló-versenyét. A vetélkedőn mintegy ötszáz, az idén érettségizett fiatal mérte össze tudását.

A verseny eredményét december elején hirdetik ki.

és keretek között támogatták a békés átalakulás szerinti megvalósítható programját.

A fővárosban azonban október 30-án este és éjjel bekövetkezett az események döntő fordulatát. Ezen a napon — mint egy hét óta többször megtörtént — ismét nagy köztársasági tüntetésről visszhangzott az utcák. A katonai parancsnokság megbízható alakulatokat kért a fővárosba, a megbízhatatlannak váltakat pedig el akarta távolítani. Két menetszázadot tehát a Keleti-pályaudvarra irányított. Ennek hírére a tüntetők egy része a baloldali szociáldemokrata Szántó Bélának, a Katonatanács tagjának felhívására, Korvin Ottó vezetésével a pályaudvarhoz vonult, az őrséget lefegyverezte, a menetszázadokat csatlakozásra bírta és velük együtt a belvárosba nyomult. A felkelők egy csoportja kiszabadította a politikai foglyokat, másrészt elfoglalta a telefonközpontokat, a téraparancsnokságot, a postát, a katonai raktárakat, az Osztrák-Magyar Bankot, az államvasutak igazgatóságának épületét. Az utóbbi megszállásával a forradalmárok ellenőrzésük alá vonták az ország vasutait és a táviridőn leadott rendelkezéssel megállították azokat a katonai vonatokat, amelyeket a régi rend hívei megkíséreltek Budapestre küldeni a felkelés leverésére.

A forradalmi események hatására a Szociáldemokrata Párt október 31-ére általános sztrájkot hirdetett a főváros területén. A nagyüzemek munkásai egy emberként mentek ki az utcára a kora reggeli órákban. „A munkások lázas tömegei — írja a Déli Hírlap tudósítása — a gyárak előtt táboroztak és a hullámzó tömeg ragyogó szímmel, boldog örömkialtással élte a népuralmat... A Váci úti gyárak munkásai vörös zászlók alatt vonulnak a város felé. Végig az úton lelkes forradalmi tömegek, akiknek lázas hangulata a legnagyobb fokot érte el... Az emberek boldogan kiáltják: nincs földi hatalom, amely a nép akaratának ellene szegülhessen.” Valóban: a munkás és katonatömegek forradalmi mozgalma arra kényszerítette József főherceget, hogy október 31-én reggel, a király nevében Károlyi Mihályt bízta meg kormányalakítással. Ezen a napon, amely tehát meghozta a forradalom győzelmét, „fehér őrszírósákkal földiszitett autombilok száguldanak az egész városban — írta a főherceg —, bennük katonák és suhancok ülnek és állnak, mind fehér őrszírósákkal ékítve... Enekelve, örvendezve lövöldöznek a levegőbe.” Károlyit és a Nemzeti Tanácsot a munkás- és katonatömegek forradalma juttatta uralomra és miután hatalomra jutottak, azt elfogadva, megpróbálták annak első lépésin megállni: nem kívántak tovább menni.

A fővárosi forradalmi események, a Magyar Nemzeti Tanács uralomra jutásának híre még október 31-én reggel eljutott Szegedre. A helyi lapok október 31-i száma közölte a forradalom fővárosi győzelméről szóló híreket. A Szegedi Nemzeti Tanács két felhívást is közzétett. Az egyik a lapokban jelent meg. Ebben felszólította

Elutazott a csehszlovák tájékoztatói kormányzati küldöttsége

Josef Vohnout, a csehszlovák kormány elnöksége mellett működő Sajtó- és Tájékoztatási Hivatal igazgatója és dr. Josef Lajcs, a sajtó- és tájékoztatói kormánybizottság titkára szombaton elutazott Budapestre.

Hivatalos látogatásuk alkalmából megbeszéléseket folytattak Naményi Gézával,

a Minisztertanács tájékoztatói hivatalának vezetőjével. A küldöttség látogatást tett dr. Gosztanyi Jánosnál, a Népszabadság főszerkesztőjénél és Barcs Sándornál, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnökénél.

Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkára is fogadta

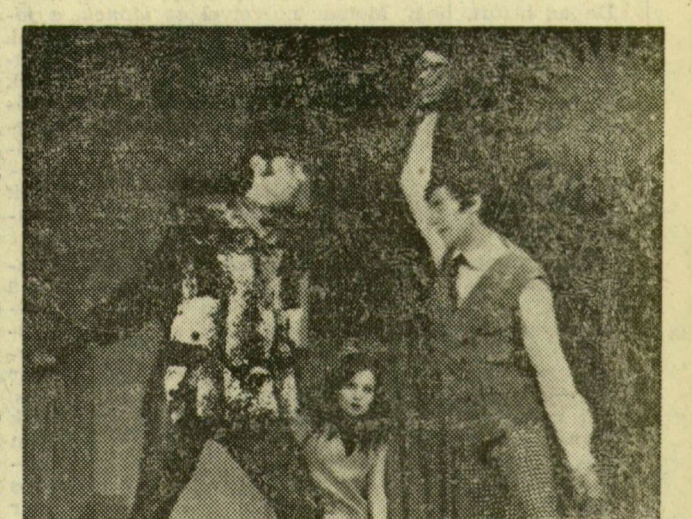
Szaktanácsképzés

A KISZ Központi Bizottsága és a Munkügyi Minisztérium kezdeményezésére szombaton Várpalotán összeült a szaktanácsképzés tanuló szakkörök országos konferenciája. Napjainkban — hangsúlyozták a konferencia előadói — iparunk korszerűsítése és gyors ütemű fejlődése szükségszerűen megköveteli a fiatal szaktanácsok alapos nevelését.

Ez fantasztikus!

Ki a megmondhatója, hány színkomédiát címeztek rá a valóság és a látszat különös hintajátékára. Ezt tette a Cyrano de Bergerac szerzője, a fiatal Rostand is, pályakezdő vígjátékában, a Regényesekben, s ilyen szellemmel frissítette át a szövegkönyvet zenés komédiává Tom Jones és Harvey Schmidt, A szemfényvesztők címmel. Rostand vígjátéki persziflázis pedig egy Romeo — Julia szituációból adódik: az apák látszólag gyűlölködnek, mert valójában szeretik egymást, helyesebben szeretnek a vagyonközösséget, s gyermekeik előtt viszályt színlelnek, hogy házasságra ösztönözzék őket. Az ötlet eléggé bicegős. A legendás shakespeare-i szerelmesek ugyanis korántsem azért találunk egymásra, mert a Capulet- és Montague-ház összeacsarkodott, következésképp a szerelemnek itt sem lehet pusztán egyetlen oka az apai szigor. A darab átfésülésének célja tehát, hogy háttérbe kerüljön a Romeo — Julia párhuzam, s a bonyolultalmat inkább úgy indokolják: „a tilos az biztos jó!”

Am a puskapor csak „egy félidőn keresztül” elég. Amikor az első rész hepiendődel zárul, már sejtethető: a foly-

Szilágyi József felvétel

El Gallo: Janka Béla, Luise: Liska Zsuzsa, Matt: Szendrő Iván

matással igen-igen bajos megbirkózni. Észrevehetően esik a darab, belépnek az élet könnyes-mosolygós próbái, cudarul megtiporják hóseinket, hogy végül elfáradva, kiviharzottan megbékélve újra egymás karjaiba térjenek. Állítólag amerikai amatőr színjátékosok előadásában tűnt fel a darab, s került a hiva-

tásosak színpadára — nálunk hasonló utat járt be: a színiakadémia növendékei játszották az Odry-színpadon. Ez fantasztikus! címmel Szász Károly rendezte a szegedi Játékszín péntek esti premijerjére — sikeres dramaturgiai közbenjárással megspéjkelve, ami csak előnyére szolgált az előadásnak, s miből csak sajnálni lehet, hogy nem alkalmazott többet a rendező. Főleg a közmédia indításánál biztathatók bátrabb húzásokra. Szász Károly mindent elkövetett, hogy mozogjon, kacagjon a színpad. És kacagjon a közönség. Hozzá Székely László rózsakedvű, világos színű díszletkeret, egyszerű vonalaival célszerű, szellemes beosztásával tért adó játéklehetőséget kínált. S persze Harvey Schmidt zenéje követel még oroszlanrészt a tapsból (két slágerszámot máris feljegyeztünk: az *Idézd fel szeptembert!* és a *Csábaldalt*) — Csala Benedek szalonzenekarával (Dorogi György, Nyitray Endre, Maklári László).

Még a szegény jó Rostand is „belóg egy orrhosszal” a darabba, s ez a Cyrano-pótlék Henrynek, az öreg színésznek orciájára ékeltlenkedik — mely figurába bújtat Szabó Kálmán a nevetőizmokat ugyancsak megviselő remek „domborítással” (az előadás kimagaslóan legjobb alakításával!) egyszerűsített azt a commedia dell’arát stílus felváltotta, amit ez a színpad elkíván. A többiek is mind fiatalok; hiszen a komédia diákos levegője diktálja. Janka Béla kellemes énekhangjával, kulturált szövegmondásával mutatkozott be Szegeden először, a narrátor. El Gallo szerepében, előnyösen. Nem lehet panasz Szendrő Iván rokonszenves Matt-jával szemben sem, partnere Liska Zsuzsa (Luise) úde játékát viszont erősen rontja, ha énekel. Még többet kellene recitálnia, vagy szólamát az ő énekesi képességeire „transzponálni”. A két apa: Király Levente és Varga Tibor maszkiával szereposztási telitalálat; huncut rókák, serteabajszú meshétsők, az előadás védehetetlen szempontú tartógerendái. Kár, hogy Henry-Szabó Kálmán frappáns éleire nem veszi a lapot statiszta-Sancho Panzája, Kiss István, akinek Mortimerje így erősen kilóg az előadásból.

DR. GAÁL ENDRE

N. L.